

Het heiligenboek

Nicolaas van Flüe. Het geweten van de medeburgers Tom Zwaenepoel

Nicolaas (Nikolaus Löwenbruger) wordt in 1417 als boerenzoon in Sachseln in het Zwitserse kanton Unterwalden geboren. Samen met zijn vrouw Dorothea, met wie hij tien kinderen heeft, bewerkt hij de landbouwgrond. Bovendien is hij actief als raadsheer en rechter. In zijn diepste innerlijk droomt hij van een leven in eenzaamheid, ver weg van alle wereldlijke beslommingen. Een leven van meditatie, stilte en gebed. Op vijftigjarige leeftijd verlaat hij zijn gezin en kiest hij, met instemming van zijn vrouw, voor een kluzenaarsleven. Hij bouwt een hut met takken en bladeren en later, met de hulp van de plaatselijke bevolking, een kleine cel met kapel in de omgeving van zijn huis. Daar leidt hij bijna twintig jaar lang een uiterst ascetisch leven. Hij wordt door velen opgezocht en om raad gevraagd, want hij straalt een sterk vertrouwen uit. In 1487 sterft Bruder Klaus na een zware lijdensweek.

Als raadsheer en rechter dwingt Nicolaas respect af. Hij draagt verantwoordelijkheid in zijn beroep en de samenleving, wijkt niet af van het pad van rechtvaardigheid en verlangt van zijn 'clinten' een zuiver geweten. Voor hem is een 'ja' een duidelijk 'ja', zonder twijfels of aarzelingen. Zijn huwelijk beleeft hij als een

leef- en geloofsgemeenschap die zijn gezin en omgeving licht en hoop brengt. En toch wil Nicolaas zich volledig terugtrekken en zich ten volle aan God geven.

Jarenlang kwelt hem de vraag of God een familie mag verscheuren. Kan hij vrouw en kinderen in de steek laten? Als de nodige schikkingen met zijn vrouw getroffen zijn, ligt zijn weg open. Nicolaas wil ver weg trekken, maar een stem weerhoudt hem. God brengt hem terug, alsof Hij wil zeggen: „Niet om het even waar moet jij je nieuwe leven beginnen, maar daar waar je als boer, vader en politicus actief was.” Nicolaas vertrouwt Hem en volgt zijn oproep. Zokunnen zijn vrouw en enkele van zijn kinderen hem nog opzoeken. Volgens sommige bronnen sterft hij in hun aanwezigheid.

Nicolaas is een van de laatste mystici van de late middeleeuwen. Tijdens zijn kluzenaarsbestaan bidt hij van middernacht tot twaalf uur 's middags, drinkt en eet hij volgens de legende niet en leeft hij van de dagelijkse eucharistie. Ondanks dit 'vastenwonder' belijdt hij een verrassend nuchter, niet sentimenteel geloof, zonder bijkomstigheden of complexe meditatiemethoden. Zijn toeverlaat is de rozenkrans, die voor hem tegelijkertijd

Bijbel en catechismus is. In het worstelen en het zoeken vindt hij nieuwe en zinvolle oplossingen. Voor hem is alleen God belangrijk. Hij alleen is het doel van menselijk verlangen. Hij is de reden waarom het leven de moeite waard is.

Door zijn rijke levenservaring, de kracht van zijn gebed, zijn diepe verbondenheid met God en zijn theologische zuiverheid is Nicolaas zoals in zijn vroegere beroepsleven een wijze raadgever, een betrouwbare vriend en een goede zielzorger. Boeren en knechten, politici, prelaten en rechters, vooraanstaanden uit Europa zoeken hem op. Hij slaagt erin om hen oriëntatie te geven. Hoewel hij onder de angsten en de noden van de wereld lijdt, straalt hij vriendelijkheid en vrolijkheid uit. Ondanks zijn grauwe en in zijn laatste levensjaren gruwelijke uitzicht schenkt hij warmte en vertrouwen. Door mystiek met actualiteit te verbinden, treedt de 'politieke kluzenaar' ook actief op. In politieke conflicten is hij verzoener en vredestichter en zo voorkomt hij een duurzame splitsing van Zwitserland (1481). Voor veel Zwitserse katholieken en protestanten is hun land dankzij Bruder Klaus sinds de vijftiende eeuw gespaard gebleven van oorlog. Zijn

beslissing om vrouw en kinderen te verlaten, was dus duidelijk geen vlucht uit de wereld.

In de kunst wordt de heilige Nicolaas afgebeeld in sober gewaad met stok en rozenkrans. Hij is niet alleen de patroonheilige van Zwitserland en van de Zwitserse gardisten (de soldaten van de paus), maar ook van gescheiden echt)paren, moeilijke huwelijken, ouders van grote gezinnen en raadslieden.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

1 oktober, 21.35 uur, Canvas. Aflevering 5 van *De bijl van Cupido*, zesdelige serie over liefde en relaties in goede en kwade dagen. Vandaag: *Singles*.

3 oktober, 20.40 uur, Canvas. *Elizabeth*, meermaals bekroond Brits drama uit 1998 met Cate Blanchett in de hoofdrol. Na de dood van de katholieke Queen Mary in 1558 komt haar protestantse halfzus Elizabeth op de Engelse troon. Elizabeth kijkt uit naar de terugkeer uit ballingschap van haar jeugdvriend, lord Robert Dudley. Maar haar hoofdadviser sir William Cecil maant de koningin aan om haar persoonlijke ambities opzij te schuiven en zich bezig te houden met de problemen van haar land.

5 oktober, 13.55 uur, VRT één. *Solomon and Sheba*, Amerikaanse Bijbelfilm uit 1959 met Yul Brunner en Gina Lollobrigida. In het oude Israël krijgt koning David net voor zijn dood een visioen waarin God hem vertelt dat zijn jongste zoon Salomo hem moet opvolgen als koning. Salomo's broer Adonia legt zich daar niet bij neer. Intussen maakt de Egyptische farao de weg vrij voor de koningin van Sheba om Salomo te verslaan, wiens wijsheid en humaan bewind een doorn in het oog zijn van de meer tirannieke monarchen in de regio.

De vrome kudde

Vissen Ingezonden door Marc Daelemans

Een man belt naar huis vanaf zijn werk:

– Lieverd, ik ben uitgenodigd om mee te gaan vissen in Schotland met mijn baas en vrienden van hem. We gaan een week weg. Dit is een prima gelegenheid om te proberen promotie te maken, dus zou jij zo lief willen zijn om een tas te pakken met kleding voor een week? Leg je ook meteen even mijn hengel en viskist klaar? We gaan meteen vanuit kantoor, dus ik rijd dan snel even langs huis om alles op te halen. Oh, en vergeet niet mijn nieuwe blauwe zijden pyjama in te pakken.

Vrouwlief denkt dat aan dit verhaal toch wel een luchtje zit, maar een goede echtgenote als ze is, doet ze precies wat haar man vraagt. Aan het eind van de week komt haar man weer thuis. Een beetje moe maar voorts ziet hij er goed uit. Zijn vrouw verwelkomt hem en vraagt:

– Heb je veel vis gevangen?

De man antwoordt:

– Veel zalm, enkele snoeken en een paar baarzen. Maar waarom had je eigenlijk mijn nieuwe blauwe zijden pyjama niet ingepakt?

Waarop zijn vrouw:

– Dat heb ik wel gedaan. Hij zit in je viskist.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

pels kameel- geit	kleding- maat inspan- ning	plek	neerslag	uitslag	ont- voerder
→	↓	vracht- auto	4	↓	↓
werk- dienst	3	↓	↓	onzes inziens stand der edelen	→
tuinaf- scheiding mannelijk dier	↓	ontzag snelheids- wedstrijd	↓	↓	1
↓	5	↓	lusthof geheim- schrift	7	↓
muur- schildering	schoor- steen- zwart	vet- puistje niet breed	↓	↓	hoek- pilaster
↓	8	↓	↓	stuk stof aan- gehecht takje	↓
echt- genoot	honing- drank bordspel	2	↓	↓	niet parkeren pers. vnw.
↓	↓	smalle doorgang	↓	↓	6
vertaler	↓	↓	broos	↓	↓

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: ANTILOPE

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---